

GHID DE STUDIU PENTRU GRUPURILE MICI

DEUTERONOM

Dumnezeu așteaptă un răspuns

DEUTERONOM

Dumnezeu așteaptă un răspuns

Învață să răspunzi cu iubire la iubirea
lui Dumnezeu

*Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima
ta, cu tot sufletul tău, cu toată puterea ta și cu tot
cugetul tău; și pe aproapele tău ca pe tine însuși.*

Deuteronom
Ghid de studiu
Biserica Creștină Baptistă Metanoia Arad, 2017

Material adaptat, cu permisiune, după lucrarea:
Deuteronom. Ghid de studiu
© Fundația Istoria Binecuvântării, 2015
<http://www.ib-ro.org>

Calendar de studiu

DEUTERONOM

Săptămâna	Lecția	Textul	Ideea centrală
18-24.09	1	Deut. 4:1-40 De citit: Deut. 1-5	Cunoaște-L pe Dumnezeu, și păzirea poruncilor Lui va fi o bucurie, nu o povară!
25.09-01.10	2	Deut.10:12-11:32 De citit: Deut. 6-11	Nu uita ce ți-a făcut Domnul, și vei fi motivat să răspunzi cu iubire la iubirea Lui!
02-08.10	3	Deut. 12:1-28 De citit: Deut. 12-14	Cinstește-L pe Domnul în locul pe care Și l-a ales El, ca să-Și așeze acolo Numele!
09-15.10	4	Deut. 17:14-18:22 De citit: Deut. 15-18	Încrederea în Dumnezeu te va păzi de ispita iubirii de bani și de amăgirile religiilor false.
16-22.10	5	Deut. 19:1-13; 21:1-9 De citit: Deut 19-21	Iubește-ți aproapele respectându-i viața!
23-29.10	6	Deut. 21:10-14; 22:22-30 De citit: Deut. 21-25	Iubește-ți aproapele respectându-i demnitatea!

30.10-05.11	7	Deut. 22:1-4; 23:19-25; 24:6-18; 25:13-16 De citit: Deut. 21-25	Iubește-ți aproapele respectându-i bunurile!
<i>06-12.11</i>	-	-	-
13-19.11	8	Deut. 26-27 De citit Deut. 26-30	Ridică-ți stâlpi de aducere-aminte în viață și învață din istorie!
20-26.11	9	Deut. 28 De citit: Deut. 2-30	Nu lăsa ca binecuvântarea sau blestemul să fie motivația ta de a asculta, căci fuga de blesteme naște farisei, iar fuga după binecuvântări naște idolatri!
27.11-03.12	10	Deut. 29-30 De citit: Deut. 29-30	Alege viața câtă vreme Dumnezeu ți-o oferă prin Legământul Său!
04-10.12	11	Deut. 31 De citit Deut. 31-34	Fii gata să lupți pentru generația ta, căci credințioșia, nu succesul, este măsura vieții!
11-17.12	12	Deut. 32 De recitit întreaga carte	<i>Recapitulare</i> Cel care n-a învățat să răspundă cu iubire la iubirea lui Dumnezeu va gusta din rigoarea dreptății Lui.
<i>18-24.12</i>	-	-	<i>Sărbătoarea nașterii lui Cristos</i>
<i>25-31.12</i>	-	-	<i>Sărbătoarea sfârșitului de An</i>

DEUTERONOM, O PRIVIRE DE ANSAMBLU

SCOPUL STUDIERII CĂRȚII

Nădăjduim ca prin studierea acestei cărți să crească în noi bucuria cunoașterii lui Dumnezeu. Acest lucru se va realiza pe măsură ce descoperim trăsăturile caracterului Său revelat în cadrul legământului pe care-l înnoiește cu noua generație aflată la granițele Țării Promise. Înnoirea legământului se întemeiază pe promisiunea unilaterală și irevocabilă făcută lui Avraam, pe credincioșia lui Dumnezeu demonstrată în istoria lor anterioară și este făcută în vederea istoriei viitoare.

Obiectivul nostru final nu este bucuria în sine, ci cunoașterea lui Dumnezeu, dar bucuria va constitui un standard de control pe tot parcursul studiului nostru. Întâlnirea cu Dumnezeul lui Israel va trezi în sufletele noastre acea reverență care ne va motiva la o și mai adâncă cunoaștere a Lui. Deci punctul focal al căutărilor noastre va fi însăși Persoana lui Dumnezeu. De fapt, El este protagonistul suprem al tuturor narațiunilor Vechiului Testament.

Cunoașterea lui Dumnezeu presupune nu numai descoperirea unor trăsături izolate ale caracterului Său, ci și integrarea lor într-un întreg teologic armonios. Înțelegerea întregului va facilita comunicarea clară și coerentă a adevărilor descoperite, precum și integrarea lor într-o viață creștină relevantă.

IMPORTANȚA STUDIERII BIBLIEI PE CĂRȚI

Totul a început cu ÎNTREGUL. Acest principiu îl regăsim în creație, de exemplu în sămânță și în codul genetic (adică plantele, animalele și omul se dezvoltă dintr-un întreg și în lumina lui). Ruperea de context duce la anomalii și moarte. În lumea biologică, ruperea de

context înseamnă cancer, în lumea Scripturii înseamnă erezie și idolatrie. Deci sănătatea și viața pot fi definite prin dependență de întreg, prin apartenența la întreg, prin armonia cu întregul.

Iată de ce studierea oricărui text din Biblie trebuie făcută în lumina întregului căruia îi aparține – a cărții – și în ultimă instanță în lumina întregii Biblii.

Biblia este revelația lui Dumnezeu pentru omenire. Vechiul și Noul Testament constituie părți esențiale ale aceluiași întreg indivizibil și împreună alcătuiesc **contextul ultim al oricărui text din Scriptură**.

Biblia a fost însă scrisă pe cărți, nu pe versete, pe capitole sau pe teme. De aceea **cartea constituie unitatea de referință** pentru oricare adevăr din ea. Testul pentru adevăr fiind armonia întregului, un text oarecare a fost corect interpretat dacă se armonizează cu întregul cărții în lumina scopului autorului.

Atunci când în studierea Bibliei se încalcă acest principiu, este periclitată atât sănătatea spirituală a individului, cât și cea a bisericii. Cu cât izolarea indivizilor este mai mare, cu atât implicațiile sunt mai dezastruoase. Comunitatea creștină este o comunitate hermeneutică, deci ea funcționează ca un mediu antiseptic, ca o protecție împotriva ereziei, ca o frână în calea ei. Cu toate acestea, o relație incorectă cu Scriptura la nivelul întregii biserici va produce o mutație înceată dar sigură, împingând biserica spre preocupări străine de adevăr, spre legalism și spre erezie.

ETAPELE STUDIERII CĂRȚII

Studierea unei cărți trebuie să se facă în trei etape distincte: **sinteză, analiză, sinteză**.

Dacă testul pentru adevăr este armonia întregului, atunci imaginea întregului este primul lucru pe care trebuie să-l obținem. Deși este

cel mai dificil pas, este totuși pasul cel mai important în studierea unei cărți. Dar nu trebuie să uităm că toate concluziile pe care ni le formulăm în această etapă sunt interpretări inițiale care vor trebui verificate pe măsură ce vom descoperi înțelesul detaliilor din text. Abia după ce am creionat o astfel de imagine de ansamblu asupra cărții – etapă pe care o vom numi **pregătirea cărții** pentru studiu – vom putea intra în **analiza cărții** – paragraf cu paragraf, sau parte cu parte. Iar după ce am înțeles detaliile, vom avea posibilitatea să analizăm și să corectăm imaginea de ansamblu pe care ne-am creionat-o inițial. Acest al treilea pas l-am numit **rezumarea cărții**.

Pregătirea cărții pentru studiu trebuie să înceapă prin formarea unei priviri de ansamblu asupra cărții. Cele patru contexte ale cadrului hermeneutic – contextul literar, contextul istoric, contextul teologic și contextul actual – constituie patru perspective integratoare prin care poate fi privită orice carte din Biblie. Pentru a ne forma o privire de ansamblu asupra cărții trebuie să citim cartea de mai multe ori, încercând de fiecare dată să realizăm unul dintre pașii propuși mai jos:

- ◆ să formulăm structura, scopul și mesajul cărții;
- ◆ să ancorăm mesajul cărții în contextul istoric al planului lui Dumnezeu;
- ◆ să găsim relațiile dintre cartea pe care o studiem și restul cărților Bibliei;
- ◆ să înțelegem modul specific de comunicare al autorului prin formele literare ce caracterizează cartea.

A doua etapă în studiu este **analiza cărții**. În această etapă va trebui să răspundem la două întrebări fundamentale:

- ◆ Ce a însemnat textul pentru ei, atunci și acolo?
- ◆ Ce înseamnă textul pentru noi, acum și aici?

În programul nostru, această etapă va cuprinde însăși lecțiile pentru studiu biblic și va constitui secțiunea cea mai mare a manualului de față. Cheia acestei etape este ajungerea la **ideea exegetică** a textului. Ideea exegetică este o frază în care se regăsesc, într-o formulare coerentă și concisă, răspunsurile la două întrebări:

- ◆ Despre ce este vorba în text?
- ◆ Ce se spune despre ceea ce este vorba în text, adică despre subiect?

Pentru ca să ajungem la ideea centrală a lecției, trebuie să reformulăm ideea exegetică a textului în lumina nevoilor concrete ale grupului căruia ne adresăm. Reformularea ideii exegetice se va face trecând-o prin filtrele a trei întrebări legate de nevoia ascultătorilor:

- ◆ Ce înseamnă adevărurile cuprinse în ideea exegetică?
- ◆ Sunt ele adevărate pentru ascultători?
- ◆ Le aplică ei în viață?

În funcție de întrebarea care caracterizează cel mai bine nevoia grupului de studiu, abordarea lecției va fi preponderent explicativă, demonstrativă sau aplicativă, adică lecția va trebui să pună accentul respectiv pe explicarea, demonstrarea sau aplicarea adevărurilor din ea.¹

A treia etapă a studiului este **rezumarea**. În această etapă se va rafina înțelegerea cărții ca întreg. Rezumarea cărții constă în reformularea structurii și a mesajului central al cărții în lumina detaliilor analizate la punctul precedent. Deși majoritatea dintre noi considerăm încheiată studierea cărții după parcurgerea punctului precedent, este totuși important să știm că orice lucru care n-a fost „împachetat” și așezat la locul lui se va pierde ușor din memorie. Or tocmai acesta este rolul celei de a treia etape.

¹ Pentru detalii consultați cartea lui Haddon Robinson, *Arta comunicării adevărului biblic*, Ed. Logos, Cluj-N.

Cum studiem deci o carte? Majoritatea am dori un proces simplu, un model mecanicist, care să ne ajute să progresăm pas cu pas înspre înțelegerea textului. Din descrierea de mai sus reiese însă că studiul biblic implică mult mai multă artă, deci mult mai multă creativitate decât ne-am fi imaginat. Înțelegerea textului rezultă din permanenta frământare dintre întreg și detaliu. Înțelesul care se armonizează cel mai bine în întreg și întregul care armonizează cel mai bine toate detaliile sunt cel mai aproape de adevăr și pot fi considerate ca fiind cea mai bună interpretare a textului.

PREGĂTIREA CĂRȚII

Familiarizarea cu cartea sau pregătirea cărții pentru studiu

Conform tiparului de studiu pe care l-am propus mai sus, este important să începem cu întregul, pentru ca apoi, în lumina lui, să înțelegem detaliile cărții. Pentru a ajunge la această privire de ansamblu asupra cărții vom parcurge următorii pași:

- ◆ cu autorul prin carte sau cartea privită prin prisma structurii, a mesajului și a scopului cu care ea a fost scrisă;
- ◆ cu cartea prin istorie sau cartea privită în contextul istoric al Bibliei;
- ◆ cu cartea prin Biblie sau cartea privită în contextul celorlalte cărți din Biblie;
- ◆ cu cartea prin literatură sau cartea privită prin prisma formelor literare specifice ce o caracterizează.

Cu autorul prin carte

Cartea privită prin prisma structurii, a mesajului și a scopului cu care a fost scrisă

Ca să putem vorbi despre structura unei cărți, despre mesajul și despre scopul cu care cartea a fost scrisă, trebuie să avem convingerea că, din punct de vedere literar, cartea constituie un întreg unitar.

Chiar dacă în cercurile evanghelice de la noi din țară deocamdată nu se pune sub semnul întrebării nici faptul că Moise ar fi unicul autor al cărții și deci nici perioada în care a fost scrisă cartea, ambele au fost și continuă să rămână disputate în lumea teologică.² Se spune că „cel care se căsătorește cu spiritul vremii se va pomeni foarte curând

² Preluând ideea de la evrei, cu câteva excepții, de-a lungul a optsprezece secole, creștinii au considerat că paternitatea Pentateuhului aparține lui Moise. Cel care a pornit avalanșa criticii, fără ca el însuși să fi negat, de fapt, că Moise este autorul Pentateuhului, a fost Jean Astruc (1684-1766), medicul personal al regelui Ludovic al XV-lea al Franței și profesor la Facultatea de medicină din Paris.

Observând că, în cele cinci cărți, diferitele nume ale lui Dumnezeu sunt grupate într-o anumită secvență, Astruc a formulat ipoteza conform căreia Moise s-ar fi folosit de patru surse distincte pe care le-a aranjat pe patru coloane. Editorii de mai târziu au combinat cele patru coloane, alcătuind materialul pe care-l avem azi. Văzînd că în prima parte a Pentateuhului este folosit mai frecvent numele *Elohim* iar în a doua parte numele *Yahweh*, el a atribuit prima parte unei **surse elohiste**, iar a doua unei **surse iahviste**. Pe lângă cele două surse principale el a descoperit vreo alte zece surse mai puțin importante.

Urmașii lui au datat sursele mult după perioada mozaică, combinîndu-le în diverse feluri, în diverse teorii. În general s-a căzut de acord că au fost patru surse, dar nu s-a căzut de acord asupra ordinii și deci a vechimii lor. Teoria care este considerată la această oră teoria critică cea mai bine pusă la punct este **teoria Graf-Wellhausen**. Cei doi susțin existența a patru surse distincte, combinîndu-le după cum urmează: 1) sursa iahvistă, 850 î.Hr.; sursa elohistă, 750 î.Hr.; sursa deuteronomică, 620 î.Hr., pe vremea reformei lui Iosia; Codexul preoțesc, 450 î.Hr., pe vremea lui Ezra.

Cele patru surse nu pot fi identificate cu patru părți distincte din Pentateuh, spun susținătorii acestei teorii, pentru că de fapt ele au fost descompuse într-o mulțime de texte mărunte din care s-a alcătuit apoi un mozaic, o nouă compoziție, de către editorii de mai târziu.

Principalele argumente împotriva acestei teorii sunt:

1. Ideea că folosirea diferitelor nume indică autori diferiți la originea materialului este nefondată. Coranul, despre care se știe că are un singur autor, urmează același tipar.
2. O analiză lingvistică minuțioasă făcută de un adept al teoriei, Jonathan Krautlein, a arătat că pe baza diferențelor lingvistice este imposibil să susții teoria celor patru surse.

văduv”. Lucrul acesta este confirmat de ridicarea și căderea teoriilor critice la adresa Bibliei. Mai devreme sau mai târziu Cuvântul lui Dumnezeu se adevărește a fi demn de toată încrederea noastră.

Forma scrierii pledează pentru unitatea ei și pentru datarea timpurie

Descoperirile arheologice din ultimii ani au scos la iveală inscripții și texte care păstrează formele tratatelor dintre suzerani și vasali din diferite perioade istorice. Tratatetele din prima parte a mileniului al doilea înainte de Hristos au o formă elaborată care cuprinde:

- ◆ **Titlul** - identifica partenerii principali ai tratatului.
- ◆ **Prologul istoric** - arăta tot ceea ce a făcut suzeranul în trecut pentru vasal. Bunătatea pe care suzeranul a arătat-o față de vasal trebuia să-l îndemne pe acesta la ascultarea stipulațiilor tratatului.
- ◆ **Stipulațiile legământului.**
- ◆ **Depozitarea în Templu și citirea periodică** în public.
- ◆ **Martorii** - erau de obicei zeii celor două părți și rolul lor era să aducă binecuvântările sau blestemele peste partea care păzea, respectiv călca, legământul.
- ◆ **Binecuvântările și blestemele.**
- ◆ **Ceremonia și jurământul** - era modul în care se ratifica tratatul. În cadrul lor se menționau din nou pedepsele împotriva celui care avea să calce legământul.

3. Nici repetițiile și nici diferențele stiluri narrative nu constituie o bază obiectivă, viabilă, pentru susținerea teoriei surselor multiple.

4. Contradicțiile care se găsesc în Pentateuh, deși n-au fost toate rezolvate în mod satisfăcător, nu justifică teoria ca singură explicație pentru rezolvarea lor.

Tratate	Legământul V.T.	Legile
Titlul	Titlul	Titlul
Prolog istoric	Prolog istoric 1:6-4:49	Prolog
Porunci/legi	Porunci/legi 5-26	
Depozitarea	Depozitarea 27	
Citirea	Citirea 31	Bincuvântări și blesteme
Martorii	Martorii 30	
Bincuvântări și blesteme	Bincuvântări și blesteme 28	
Jurăminte și ceremonialuri	Jurăminte și ceremonialuri 29-33	
înainte de 1200 î. Hr.		după 1200 î. Hr.

Legământul mozaic comparat cu alte tratate și coduri de legi din antichitate.

În diagrama de mai sus avem reprezentate comparativ formele tratatelor suzeran-vasal de dinainte și de după 1200 î.Hr. și a Legământului mozaic.³ Deși ordinea punctelor din legământ nu era strict respectată, până în jurul anului 1200 î.Hr., tratatele conțineau toate punctele amintite. După această dată se constată o simplificare clară a formei tratatelor. Titlul era urmat de prologul istoric, de termenii legământului, de binecuvântări și de blesteme.

³ Diagrama a fost preluată după Meredith G. Kline, *Treaty of the Great King*, Eerdmans, Grand Rapids, 1963, din A.J. Hoerth, *Old Testament Archaeology*, curs litografiat, 1987.

Ca să se facă înțeles, Dumnezeu a apelat la o formă cunoscută pentru cei din vremea respectivă: tratatul încheiat în mod curent între un suzeran și un vasal. Păstrând forma, Dumnezeu a umplut-o cu un conținut formulat în termenii Săi, comunicându-Se astfel pe Sine pe înțelesul celor cu care a încheiat legământul.

Acest mod de comunicare îl regăsim pe parcursul întregii Biblii, el atingând punctul culminant în întruparea Domnului Isus. Avem exemplificate în acest tipar primele două axiome ale cadrului hermeneutic: Dumnezeu a vorbit ca să se facă înțeles, iar pentru aceasta a vorbit folosindu-Se de tiparele contextului cultural al celor cărora li S-a adresat. Iată de ce, pentru a înțelege textul este important să căutăm să cunoaștem contextul cultural.

Structura cărții

Legea mozaică respectă forma tratatelor din prima parte a mileniului al doilea î.Hr., ceea ce este un argument în plus pentru originea și datarea Pentateuhului. Această formă a tratatului de suzeranitate o regăsim în Deuteronom. S-ar părea că Moise a structurat întreaga carte după acest tipar.

1:1-5	Titlul sau prezentarea părților
1:6-4:49	Prologul istoric
5-26	Stipulațiile legământului
27	Scrierea și citirea Legii la intrarea în țară
28	Binecuvântările și blestemele
29:1-30:18	Jurământul, ceremonialul și sancțiunile
30:19-20	Martorii
31-34	Predarea ștafetei lui Iosua, împreună cu Cartea legii, ce trebuia depozitată în chivot și citită periodic după ce vor fi intrat în țară.

Prezentăm în continuare o formă simplificată a schiței cu care vom lucra mai departe:

1-4	Pregătirea pentru legământ sau pentru primirea Legii
5	Darea legământului (4:13 justifică folosirea celor doi termeni ca sinonimi)
6-25	Detalierea legământului
26-30	Implicațiile legământului
31-34	Moise predă ștafeta lui Iosua

Mesajul cărții

Provocarea uriașă cu care israeliții urmau să fie confrunțați era închinarea la dumnezeii străini ai Canaanului. De aceea, întreaga carte îi motivează și-i pregătește pentru această confruntare. Viața lor în țară, atât ca durată cât și ca binecuvântare, urma să depindă de credințioșia lor față de Cel care i-a smuls din mâna lui Faraon. Dumnezeu reînnoiește legământul cu noua generație, subliniind termenii relației și avertizându-i de consecințele nerespectării legământului. De aceea, mesajul cărții ar putea fi rezumat în cuvintele:

Israele, alege viața, alegându-L pe adevăratul Dumnezeu!

Ocazia scrierii cărții

În cei 40 de ani de peregrinări prin pustie, întreaga generație care a asistat la darea Legii de la Sinai a pierit, după hotărârea Domnului. O nouă generație stătea la granițele țării, așteptând să intre în moștenirea pe care Dumnezeu o făgăduise părinților lor, Avraam, Isaac și Iacov. Legea urma să guverneze legământul lor cu Dumnezeu în țara pe care se pregăteau s-o ia în stăpânire. Moise repetă Legea la porunca Domnului și reînnoiește legământul dintre Popor și Dumnezeu, pregătindu-i astfel pentru ascultarea de Dumnezeu și avertizându-i totodată de consecințele călcării acestui legământ.

Scopul scrierii cărții

Să-i motiveze și să-i ajute ca, în noile condiții, să rămână credincioși singurului Dumnezeu, în pofida ispitelor cu care urmau să fie confrunțați în țara care le stătea înaintea.

Cu cartea prin istorie

Cartea privită în contextul istoric al Bibliei

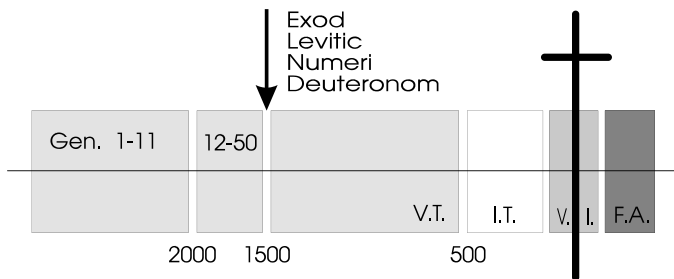
Istoria biblică poate fi împărțită în patru capitole mari: istoria Vechiului Testament, istoria perioadei intertestamentale, istoria vieții lui Isus și istoria faptelor apostolilor. Istoria perioadei intertestamentale, deși este atinsă numai în scrierile apocrife (1, 2 Macabei), trebuie inclusă în istoria biblică, pentru că întregul Nou Testament oglindește frământările din această perioadă. Evenimentele prezentate în cartea Deuteronom fac parte din istoria Vechiului Testament, care parcurge la rândul ei trei mari etape: formarea societății umane, formarea poporului Israel și istoria poporului Israel.

1. **Formarea societății umane** acoperă perioada de la Creație până în jurul anului 2000 î.Hr. și o găsim descrisă succint în primele unsprezece capitole din Genesa. Ea cuprinde câteva evenimente de importanță crucială: Creația, Căderea omului în păcat, pedeapsa prin Potop și Turnul Babel, care a dus la formarea societății umane în toată diversitatea ei etnică.
2. **Formarea poporului Israel** se întinde pe perioada 2000 - 1500 î.Hr. și a început cu alegerea și chemarea lui Avraam. Legământul pe care Dumnezeu îl încheie cu el și cu sămânța lui, devine temelia formării și existenței viitorului popor.

Sfârșitul cărții Genesa mută scena acțiunii în Egipt, unde în cei 430 de ani de robie se va forma poporul lui Dumnezeu.

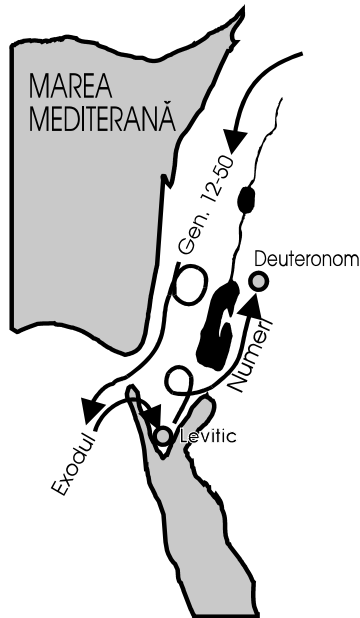
3. Istoria poporului începe odată cu intervenția izbăvitoare a lui Dumnezeu, descrisă în cartea Exod (1500 î.Hr.), și din punctul de vedere al surselor biblice canonice, se termină cu perioada post-exilică relatată în cărțile Ezra, Neemia și Estera.

Cartea Deuteronom încheie perioada de tranziție din Egipt în Canaan, perioada celor 40 de ani de peregrinări prin pustie și este scrisă în Câmpia Moabului, înainte de trecerea Iordanului, cu scopul de a pregăti poporul pentru intrarea în țară și pentru trăirea în ea. Aici, în Câmpia Moabului, Dumnezeu reînnoiește legământul cu poporul și subliniază implicațiile ce derivă din acest legământ. Așezând întreaga istorie biblică pe o axă a timpului, putem ilustra astfel cele spuse mai sus:

Referindu-ne numai la istoria poporului Israel, din perspectiva istorico-geografică, unitatea și relația dintre cele cinci cărți scrise de Moise poate fi ilustrată astfel:

- ◆ **Genesa:** din Ur în Egipt
- ◆ **Exod:** din Egipt la Sinai
- ◆ **Levitic:** la Sinai
- ◆ **Numeri:** de la Sinai în Câmpia Moabului
- ◆ **Deuteronom:** în Câmpia Moabului

Cu cartea prin Biblie

Cartea privită în contextul celorlalte cărți din Biblie

Cartea Deuteronom poate fi socotită un fel de „cumpănă a apelor“ pentru restul cărților Vechiului Testament. Pe de o parte, ea concluzionează celelalte patru cărți ale lui Moise; pe de altă parte, pregătește scena pentru cărțile care urmează.

Termenii legământului dintre Dumnezeu și popor, pe care Moise îi reafirmă în această carte, devin filtrul prin prisma căruia va fi judecată întreaga istorie a poporului. Citind cărțile lui Samuel, ale Împăraților și Cronicilor, vom fi, poate, șocați de faptul că Dumnezeu analizează viața fiecărui împărat doar prin prisma respectării sau nerespectării legământului.

Toată lucrarea profeților este fundamentată în legământul pe care-l găsim în această carte, pentru că funcția lor era să recheme Israelul la respectarea legământului, avertizându-i de consecințele neascultării și încurajându-i la pocăință și la ascultare de Dumnezeu prin promisiunile binecuvântărilor Lui.

Majoritatea psalmilor sunt formulați în baza legământului deuteronomic. În Israel, legământul devenea o realitate pentru fiecare individ prin ritualurile și sărbătorile care, încă de la nașterea lui, îl confruntau cu conceptul de legământ. Tăierea împrejur, pe care o purta în trupul lui, îl obliga să se considere parte din poporul legământului. Sărbătoarea Paștelui îi aducea aminte de răscumpărarea pe care Dumnezeu i-a oferit-o în baza acestui legământ. Sărbătoarea Primelor Roade îl obliga să reînnoiască legământul cu Dumnezeul lui, iar Sărbătoarea Corturilor îi aducea în suflet liniștea de a se ști în mâinile unui Dumnezeu credincios legământului Său, a unui Dumnezeu care poate purta de grijă chiar și în condițiile vitrege ale deșertului. Această realitate palpabilă a legământului îi oferea psalmistului dreptul de a veni înaintea lui Dumnezeu cu bucuriile și cu durerile lui.

Tot aici, în Deuteronom, găsim și promisiunea lui Dumnezeu care legitimează fiecare licărire de lumină în mijlocul întunericului pedepsei, promisiune care urma să se împlinească în noul legământ (30:6).

Cu cartea prin literatură

Cartea privită prin prisma formelor literare specifice din ea

Comunicarea scrisă apelează la o varietate de forme literare. Existența acestor moduri diferite de comunicare arată înspre o realitate lăuntrică pe care Dumnezeu a pus-o în om la creație. Era normal deci, ca Dumnezeu să se reveleze pe toate aceste căi pentru a se face înțeles. Așa se explică faptul că Biblia, care este o culegere de cărți, acoperă o gamă largă de forme literare. Iată câteva dintre cele mai reprezentative forme literare pe care le găsim în Biblie: în Vechiul Testament, *narațiunea istorică, legea, literatura profetică,*

*literatura poetică și literatura sapiențială*⁴, iar în Noul Testament, *evanghelia, parabola/pilda, literatura epistolară și literatura apocaliptică*. Ceea ce diferențiază aceste scrieri este natura lor specifică. **Natura** lor specifică determină **probleme** specifice în **exegeza** și în **actualizarea** adevărilor din fiecare carte.

Pentru că în acest trimestru vom studia cartea Deuteronom, vom schița mai jos câteva principii exegetice și de actualizare specifice narațiunii istorice și legii, deoarece acestea sunt formele literare majore în carte.

Narațiunea istorică⁵

Dacă toate celelalte cărți au fost scrise din punctul de vedere al omului și suntem obișnuiți să-l căutăm pe el în centru lor, nu trebuie să uităm că Biblia a fost scrisă din punctul de vedere al lui Dumnezeu, El fiind protagonistul ultim al oricărei acțiuni de pe paginile ei. Iată de ce, atunci când vorbim despre narațiunea istorică, trebuie să avem în vedere faptul că, în universul lui Dumnezeu, afară de El Însuși, nimic nu se definește prin sine. Oamenii, relatările legate de viața lor, popoarele și istoriile lor, toate trebuie înțelese, întotdeauna, în contextul mai larg de care aparțin și căruia i se subordonează. Iată de ce, în cazul narațiunii istorice, vorbim de mai multe niveluri de interpretare:

	Niveluri de interpretare:	Exemple:
1	narațiunea imediată	visul lui Iosif
2	narațiunea complexă	viața lui Iosif
3	narațiunea majoră	istoria poporului Israel
4	narațiunea ultimă	planul lui Dumnezeu

⁴ Prin literatura sapiențială se înțeleg scrierile înțelepților care au drept scop să învețe pe alții înțelepciunea. Exemple de asemenea cărți în Biblie sunt Eclesiastul și Pildele lui Solomon.

⁵ Pentru o tratare mai completă, vezi Gordon D. Fee & Douglas Stuart, *Biblia ca literatură*, Cluj: Editura Logos.

Ca oameni, noi putem învăța multe de la oamenii pe care-i întâlnim pe paginile Bibliei. Dar tot ceea ce învățăm de la ei trebuie înțeles în lumina contextului ultim, în lumina lui Dumnezeu și a planului Său.

Din cele spuse mai sus, putem deduce câteva principii exegetice specifice, legate de interpretarea narațiunii istorice vechi testamentale.

1. De obicei, o narațiune vechi testamentală nu prezintă o învățătură directă, ci ilustrează o doctrină afirmată direct în altă parte, pentru că narațiunile ne vorbesc despre ceea ce s-a întâmplat și nu despre ceea ce trebuia sau nu trebuia să se întâmple.
2. Cele mai multe dintre personajele narațiunilor vechi testamentale nu sunt nici pe departe desăvârșite, de aceea toate atitudinile, motivațiile, cuvintele sau acțiunile dintr-o narațiune trebuie analizate în lumina a ceea ce Dumnezeu ne-a învățat în mod explicit în altă parte în Biblie.
3. Toate narațiunile au un caracter selectiv și de aceea sunt incomplete. Ele n-au fost scrise ca să răspundă tuturor întrebărilor noastre teologice. Ele fiind parte a unui întreg și nu întregul însuși, trebuie interpretate în lumina contextului în care autorul le-a așezat. Privite așa, narațiunile conțin atât învățături explicite cât și învățături implicite⁶.

Presupunerea că în text există înțelesuri ascunse, adânci, sau neglijarea contextului ne pot împinge foarte ușor la greșeli fundamentale de interpretare, cum ar fi:

⁶ Implicite nu înseamnă secret, ci mai degrabă indirect. Învățăturile implicite se pot deduce din text pe baza elementelor pe care textul le conține. Testul pentru corectitudinea deducțiilor noastre este armonia învățăturii deduse din text cu intenția expresă a autorului.

- ◆ **Alegorizarea.** În loc să luăm în considerare semnificațiile clare ale textului, încercăm să găsim în el semnificații ascunse, străine de text. Dacă o semnificație există în text, înseamnă că și altcineva poate ajunge s-o vadă. Dacă altcineva nu poate ajunge în mod natural la semnificațiile pe care le-am găsit noi în text, interpretarea trebuie pusă sub semnul întrebării.
- ◆ **Scoaterea textului din context,** care este un prim pas spre alegorizarea textului. Orice detaliu trebuie interpretat în contextul căruia îi aparține: în contextul gramatical și literar, în contextul istoric și teologic. Ignorarea contextului duce:
 - **la o interpretare selectivă** a textului. Aceasta înseamnă să ne focalizăm atenția asupra anumitor expresii și să neglijăm altele.
 - **la combinații false.** Prin ele asociem porțiuni de text din diferite părți ale Bibliei și le organizăm în teorii și sisteme logice.
 - **la redefinirea** termenilor și conceptelor textului. Deoarece termenul este un cuvânt care are o anumită formă și se află într-un anumit context, semnificația lui este determinată de cele două elemente: forma și contextul. Neglijându-le, putem să schimbăm foarte ușor înțelesul intenționat de autor.
- ◆ Interpretarea textului în baza unor **autorități extracanonice.** Autoritățile extracanonice sunt acele „chei“ exterioare textului biblic, de obicei un set de doctrine sau o carte, care au pretenția că ne ajută să înțelegem semnificații ale textului la care altfel n-am avea acces.

Dorim să subliniem, cu riscul de a ne repeta, faptul că testul pentru adevăr este armonia întregului. Respectarea acestui principiu, general valabil pentru interpretarea oricărui text biblic, ne va fi de mare folos, în mod special la interpretarea corectă a narațiunilor istorice vechi testamentale.

Legea⁷

După cum ne spune însuși titlul cărții⁸ pe care o studiem, o altă formă literară pe care o întâlnim în cartea Deuteronom este „legea”. Fiind vorba de Legea vechi testamentală, se ridică o întrebare legată de relația noastră, a creștinilor, cu ea: **Ce este deci Legea pentru creștin: Porunca sau Cuvântul lui Dumnezeu?**

Dacă Legea vechi testamentală ar fi porunca lui Dumnezeu pentru creștin, ea ar trebui împlinită întocmai. Dacă însă Legea este Cuvântul lui Dumnezeu pentru noi, atunci ea este „de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună” (2 Tim. 3:16, 17).

Cheia răspunsului la această întrebare este relația dintre legăminte. Iar în epistola către Evrei ni se spune că vechiul legământ a fost înlocuit de noul legământ, ceea ce înseamnă că Legea vechi testamentală nu mai este porunca lui Dumnezeu pentru creștin. Principiile enunțate de Stuart și Fee în *Biblia ca literatură*⁹ ne vor fi de folos mai ales în actualizarea textului. Ele ar putea fi rezumat astfel:

1. Legea fiind revelația de Sine a lui Dumnezeu, în ea ar trebui să vedem harul lui Dumnezeu ridicat cel puțin la nivelul dreptății Lui. Numai astfel vom putea înțelege că Legea Vechiului Testament nu este o colecție de legi arbitrare menite să restrângă libertatea poporului, ci un dar generos, dat de Dumnezeu tuturor celor care o vor păzi.

⁷ Pentru o tratare mai completă, vezi Gordon Fee & Douglas Stuart, *Biblia ca literatură*, Editura Logos, Cluj-N.

⁸ Titlul ultimei cărți a lui Moise este compus din două cuvinte grecești: *deuteros*, însemnând „al doilea, a doua” și *nomos*, însemnând „lege”. Iată de ce în Bibliile noastre în paranteză avem și traducerea: „A doua lege”. Titlul este impropriu, pentru că de fapt Deuteronomul nu este o a doua Lege, ci repetarea legii pe care Dumnezeu o dăduse poporului la Sinai.

⁹ Gordon Fee, Douglas Stuart, *Biblia ca literatură*, Ed. Logos, Cluj-Napoca.

2. Consideră Legea vechi testamentală ca fiind Cuvântul inspirat al lui Dumnezeu, „de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună” (2 Tim. 3:16, 17).
3. Nu uita că poruncile Vechiului Testament, fiind temelia Vechiului Legământ, sunt obligatorii pentru creștin numai în măsura în care au fost reînnoite în Noul Testament. Iar cu excepția poruncii privitoare la Sabat, esența Legii - Cele Zece Porunci - a fost reînnoită în Noul Testament.
4. Legea vechi testamentală are un caracter paradigmatic (adică exemplificativ), și nu exhaustiv. Principiile care stau în spatele poruncilor Vechiului Testament rămân valabile pentru întreaga conduită a creștinului

LECȚIA 1

TEXT: Deuteronom 4:1-40	CONTEXT: Deuteronom 1:1-5:33
IDEEA CENTRALĂ: <i>Cunoaște-L pe Dumnezeu și păzirea poruncilor Lui va fi o bucurie, nu o povară!</i>	
SCOPUL LECȚIEI: <ul style="list-style-type: none">• Să ajungem la concluzia că Legea, fiind pe măsura Dumnezeului care a dat-o, este o expresie a harului și nu a capriciilor Sale.• Să constituie un îndemn pentru reconsiderarea atitudinii refractare ce s-a format în noi față de Legea lui Dumnezeu.	

Ziua 1 – citește Deuteronom 1:1-46

1. Când, unde și pentru cine a fost scrisă cartea Deuteronom?
2. Moise se pregătește să reînnoiască Legământul cu poporul. În vremea aceea, legământul se încheia între suzeran și vasal, în baza credincioșiei suzeranului demonstrată în relația cu vasalul. Care sunt evenimentele la care Moise face referire în capitolul 1, și în ce fel se subliniază prin ele credincioșia lui Dumnezeu față de Israel? Dar necredincioșia lui Israel față de Dumnezeu?
3. Ce atribute ale lui Dumnezeu consideri că intenționează autorul să evidențieze în acest prim capitol?
4. Care sunt lecțiile pe care noua generație trebuie să le învețe de la vechea generație în lumina evenimentelor relatate de Moise în Deuteronom 1?

A series of 25 horizontal dotted lines spanning the width of the page, designed for handwritten notes.

Ziua 2 – citește Deuteronom 2:1-37

1. Ce alte evenimente din istoria lui Israel recapitulează Moise în acest capitol?
2. Ce crezi că vrea să-î învețe Dumnezeu pe cei din noua generație prin exemplele pe care le aduce înaintea lor (Amon și Moab)?
3. Care ar fi câteva principii de raportare la semenii noștri desprinse din acest capitol?
4. Care este, motivul pentru care Dumnezeu poruncește poporului Israel să distrugă cu desăvârșire popoarele din Canaan? (vezi Genesa 15:13-16).

Ziua 3 – citește Deuteronom 3:1-29

1. Cum ai descrie pe locuitorii Basanului luând în considerare și cele spuse despre liderul lor, Og?
2. Care crezi că ar trebui să fie atitudinea noastră în situațiile în care așteptăm să primim ceva de la Dumnezeu?
3. Cum anume putem comenta faptul că Dumnezeu nu vrea să îl lase pe Moise să intre în țară, deși Moise a căpătat trecere înaintea Domnului în repetate rânduri? Citește, pentru mai multe detalii, și textele din Exod 34 și Numeri 20.
4. Care este rolul pasajului din Deuteronom 3:23-29 în contextul de față? Ce anume din caracterul lui Dumnezeu este evidențiat în acest capitol?

Ziua 4 – citește Deuteronom 4:1-49

1. Care sunt avertismentele pe care Moise le dă pe parcursul acestui capitol și care crezi că este rolul lor?
2. Cum ai caracteriza Legea Domnului din modul în care Moise o prezintă? Care este rolul Legii? (vezi și Romani 7:4-13 și Galateni 3:19-26)
3. Cum anume trebuia să își împlinească poporul mandatul preoției în mijlocul celorlalte popoare?
4. Ce poți spune despre Dumnezeu ca urmare a studierii versetelor 11-19 din acest capitol?

5. Cum L-ai caracteriza pe Dumnezeu din perspectiva versetelor 32-40? Ce ar trebui să producă în noi aceste adevăruri?
6. Care este, în opinia ta, rolul versetelor 41-43 în contextul întregului capitol?

Ziua 5 – citește Deuteronom 1:1-5:33

1. Care este rolul retrospectivei istorice din primele 3 capitole ale cărții studiate?
2. Cum se explică, din perspectiva celor spuse în Deuteronom 5:1-5, faptul că Dumnezeu vrea să încheie un legământ cu noua generație?
3. Încearcă să construiești o paralelă între legământul încheiat cu poporul în Exod 20 și cel din Deuteronom 5.
4. Care sunt mijloacele prin care Moise încearcă să motiveze poporul la ascultare de Legea Domnului?
5. De ce se pune un accent atât de mare pe o cunoaștere corectă a lui Dumnezeu? Meditează și la textul din Ioan 17:3.

Provocare

Nevăzând chipuri cioplite în jurul nostru, suntem tentați să credem că textul în fața căruia stăm este nerelevant contextului nostru. Dar oare lumea în care trăim noi este mai puțin idolatră decât lumea lui Moise? Numai cei care nu știu să vadă dincolo de aparențe vor îndrăzni să răspundă afirmativ. Iar dacă adevărul este că, față de contextul deuteronomic, schimbările sunt numai de formă, nu de fond, atunci textul este extrem de relevant pentru noi astăzi.

NOTIÇE

NOTIȚE

LECȚIA 2

TEXT: Deuteronom 10:12-11:32	CONTEXT: Deuteronom 6:1-11:32
IDEEA CENTRALĂ: <i>Nu uita ce ți-a făcut Domnul și vei fi motivat să răspunzi cu iubire la iubirea Lui!</i>	
SCOPUL LECȚIEI: <ul style="list-style-type: none">• Să ne atragă atenția asupra importanței „aducerilor aminte” în trăirea unei vieți de ascultare.• Să sublinieze importanța trăirii spre slava lui Dumnezeu, prin păzirea poruncilor Lui.	

Ziua 1 – citește Deuteronom 6:1-25

1. În urma citirii capitolului 6, care consideri că ar fi versetul care rezumă cel mai bine ideea centrală a capitolului? De ce?
2. Care este pericolul care amenință relația poporului cu Dumnezeu imediat după intrarea în țară? Cât de real este acest pericol pentru viața ta?
3. Explică versetul 5 din capitolul 6.
4. Ce înseamnă să ai poruncile lui Dumnezeu în inimă?
5. Gândește-te la moduri practice prin care putem strânge poruncile Domnului în inima noastră (6:6). De ce este important să facem lucrul acesta, în lumina istoriei poporului Israel?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ziua 2 – citește Deuteronom 7:1-26

1. Ce înseamnă faptul că Israel este un popor „sfânt pentru Dumnezeu”?
2. Ce înseamnă acest lucru pentru noi, acum?
3. Ce sentimente ai fi avut dacă ai fi fost printre aceia cărora Dumnezeu le-a spus cuvintele din versetele 6-9? Consideri că Dumnezeu se raportează la noi în același mod? Argumentează-ți răspunsul.
4. De ce crezi că Dumnezeu condiționează binecuvântarea de păzirea poruncilor Sale? Mai este valabil acest lucru astăzi?

Ziua 3 – citește Deuteronom 8:1-20

1. Precizează lucrurile pe care trebuiau să și le amintească oamenii din popor vizavi de relația lor cu Dumnezeu și gândește-te la câteva motive pentru care era important să facă aceasta.
2. Care este rolul avertizării din versetul 17?
3. Care este scopul „pustiei” și al încercării în viața omului?
4. Crezi că pericolul evidențiat de autor în versetele 11, 15 și 17 este real și pentru viața noastră? Explică-ți răspunsul.

Ziua 4 – citește Deuteronom 9:1-29

1. Care este motivul alegerii poporului Israel de către Dumnezeu, având în vedere că această alegere nu a fost făcută pe baza meritelor sale?
2. De ce este important ca Moise să reamintească poporului Israel falimentele trecutului?
3. Meditează asupra relației personale pe care o ai în prezent cu Dumnezeu. Cum ai califica-o, în raport cu ceea ce ai învățat până acum din cartea Deuteronom?

Ziua 5 – citește Deuteronom 10:1-11:32

1. Care sunt evenimentele la care se referă Moise în 10:1-11 și cu ce scop o face?
2. Ce așteptări are Domnul de la poporul Său în lumina textului din 10:12-11:1?
3. Mai sunt astfel de așteptări ale lui Dumnezeu valabile și în relația Lui cu noi? Cum îți argumentezi răspunsul?
4. În ce fel îi motivează Domnul la ascultare pe cei din Israel? (vezi 11:2-17; 18-25 și 26-32)
5. Compară așteptările lui Dumnezeu față de Israel în lumina textului de față cu așteptările Lui față de noi în lumina lui 1 Ioan 1:5-2:6. Care sunt diferențele și care sunt asemănările?
6. Ai putea să explici de ce în schema generală a cărții din capitolul introductiv secțiunea marcată de capitolele 6-11 este intitulată: „Eu! Nu Yehova!” În ce fel ilustrează această sintagmă pericolul care poate submina responsabilitatea noastră de a-L iubi pe Dumnezeu cu toată inima? În ce fel se manifestă în viața ta acest pericol?

Provocare

După cum pe israeliți, istoria răscumpărătoare a lui Dumnezeu trebuia să-i motiveze la ascultare de poruncile și de legile Lui, tot așa ea trebuie să ne motiveze și pe noi la ascultare. Și noi, ca și ei, avem stâlpii noștri de aducere aminte. Poporul Israel a fost izbăvit din Egipt ca să devină un popor pus deoparte pentru Domnul, un popor care să trăiască în ascultare de poruncile Lui. Tot așa, și noi am fost izbăviți prin Isus Hristos, care „S-a dat pe Sine pentru noi ca să ne răscumpe din orice fărădelege și să-Și curățească un norod care să fie al Lui, plin de râvnă pentru fapte bune” (Tit 2:14).

NOTIÇE

NOTIȚE

LECȚIA 3

TEXT: Deuteronom 12:1-28	CONTEXT: Deuteronom 12:1-14:29
IDEEA CENTRALĂ: <i>Cinstește-L pe Domnul în locul pe care Și L-a ales El ca să așeze acolo Numele Lui!</i>	
SCOPUL LECȚIEI: • În lumina motivelor care L-au determinat pe Dumnezeu să dea o astfel de poruncă, să identificăm corespondentul nou-testamentar al locului unic de întâlnire al omului cu Dumnezeu.	

Ziua 1 – citește Deuteronom 12:1-32

1. Ce trebuia să facă un evreu pentru a preveni ispita idolatriei?
2. Cât de actual este pericolul idolatriei în lumina textului din Romani 1:18-32?
3. Care este diferența dintre Dumnezeu și idolii popoarelor din jur? (vezi Isaia 44:10). Ce îți spune acest lucru despre Dumnezeu?
4. Ce implică închinarea înaintea lui Dumnezeu? Urmărește pașii care trebuiau făcuți de către poporul Israel în locul pe care L-a ales Dumnezeu pentru a-Și așeza Numele.
5. Care a fost scopul pentru care Dumnezeu a ales un singur loc de închinare? Ce relevanță are acest lucru pentru noi astăzi?

Ziua 2 – citește Deuteronom 13:1-12

1. Cum trebuia să se raporteze poporul la cei care acceptau și încurajau idolatria?
2. De ce nu era acceptată sub nici o formă instigarea la idolatrie?
3. Fă o comparație între textul din Deuteronom 13:6-11 și cel din Luca 14:26. Ce îți spun aceste adevăruri despre Dumnezeu și căile Lui?

Ziua 3 – citește Deuteronom 14:1-21

1. Care este scopul cu care Dumnezeu a dat poruncile din versetele 1-21? (vezi Leviticul 11:43-45)
2. Ce implicații are separarea de practicile religioase ale celorlalte popoare?
3. Ce relație există între 1 Împărați 18:28 și aceste porunci?
4. În ce fel ar trebui să schimbe atitudinea mea față de Dumnezeu înțelegerea acestor porunci?

Ziua 4 – citește Deuteronom 14:22-29

1. Ce trebuia să conștientizeze israelitul când aducea zeciuiala Domnului?
2. Ce fel de atitudine trebuia să aibă un israelit când venea cu zeciuiala înaintea Domnului (14:26)? Ce îți spune acest lucru despre modul în care ar trebui să privim acest act de închinare?
3. Conform textului din Deuteronom 14:26-29, zeciuiala este strâns legată de relația cu semenii. De ce crezi că a gândit Dumnezeu un asemenea sistem?
4. Ce reprezintă zeciuiala pentru viața ta? Ce principii nou-testamentare guvernează dărnicia ta?

Ziua 5 – citește Deuteronom 12:1-14:29

1. Enumeră caracteristicile unei închinări plăcute înaintea lui Dumnezeu. Pe care dintre ele le regăsești în viața ta?
2. Care este locul de întâlnire al omului cu Dumnezeu în Noul Testament (vezi Ioan 2:13-22; 14:6, Efes. 2:18-22)?
3. Ce implicații are faptul că Templul lui Dumnezeu suntem noi și nu un locaș făcut de mâini omenești? (vezi Evrei 3:6-15).
4. Care este diferența dintre Dumnezeul lui Israel și dumnezeii celorlalte popoare?
5. Care sunt lucrurile care ar putea lua locul lui Dumnezeu în viața noastră de zi cu zi?

Provocare

Din capul locului credem că ar fi greșit să echivalăm în mod mecanic acest loc de închinare din textul pe care-l studiem, cu clădirile în care, în diferite localități, se adună biserica lui Hristos. Suportul biblic pentru această afirmație îl găsim atât în Vechiul Testament cât și în Noul Testament. În Isaia Dumnezeu întrebă: „Cerule este scaunul Meu de domnie și pământul este așternutul picioarelor Mele! Ce casă ați putea voi să-Mi zidiți și ce loc Mi-ați putea da voi ca locuință?” (Isaia 66:1). Solomon însuși a recunoscut lucrul acesta în rugăciunea sa: „Cerurile și cerurile cerurilor nu pot să-L cuprindă, cu cât mai puțin casa aceasta pe care Ți-am zidit-o!”

Pe de o parte, în Noul Testament, Domnul Isus Însuși este locul prezenței depline a lui Dumnezeu. Iar cei care vor să se întâlnească cu Dumnezeu trebuie să vină să se plece la poalele crucii lui Hristos. Pe de altă parte, pentru noi, credincioșii nou testamentali, acel loc unic de închinare sau de întâlnire cu Dumnezeu este locul unde doi sau trei s-au adunat în Numele lui Isus Hristos, pentru că El Însuși este acolo.

NOTIÇE

NOTIȚE

LECȚIA 4

TEXT: Deuteronom 17:14-18:22	CONTEXT: Deuteronom 15:1-18:22
IDEEA CENTRALĂ: <i>Încrederea în Dumnezeu te va păzi de ispita iubirii de bani și de amăgirile religiilor false.</i>	
SCOPUL LECȚIEI: <ul style="list-style-type: none">• Să ne îndrepte atenția spre Dumnezeul care a promis că ne va purta de grijă, pentru ca atunci când vom arunca asupra Lui îngrijorările noastre, să fim ajutați în fața ispitei iubirii de bani și a amăgirilor religiilor false.	

Ziua 1 – citește Deuteronom 15:1-23

1. Ce categorii de datorii trebuiau iertate în anul de iertare? Care crezi că era impactul acestei porunci asupra creditorilor și debitorilor? (vezi vs. 9-10)
2. Cum se armonizează versetul 11 cu versetele 4-5?
3. De ce a dat Dumnezeu o poruncă ca și cea din versetele 12-14?
4. Ce paralelă s-ar putea face între robii care nu vroiau să plece de la stăpânii lor și relația noastră cu Dumnezeu? Meditează la Psalmul 40:6.
5. De ce trebuia israelitul să închine Domnului pe orice întâi născut de parte bărbătească dintre oameni și dobitoace? (vezi Exod 12-13)
6. În ce fel era testată relația individului cu Dumnezeu prin poruncile din capitolul 15?

Ziua 2 – citește Deuteronom 16:1-17

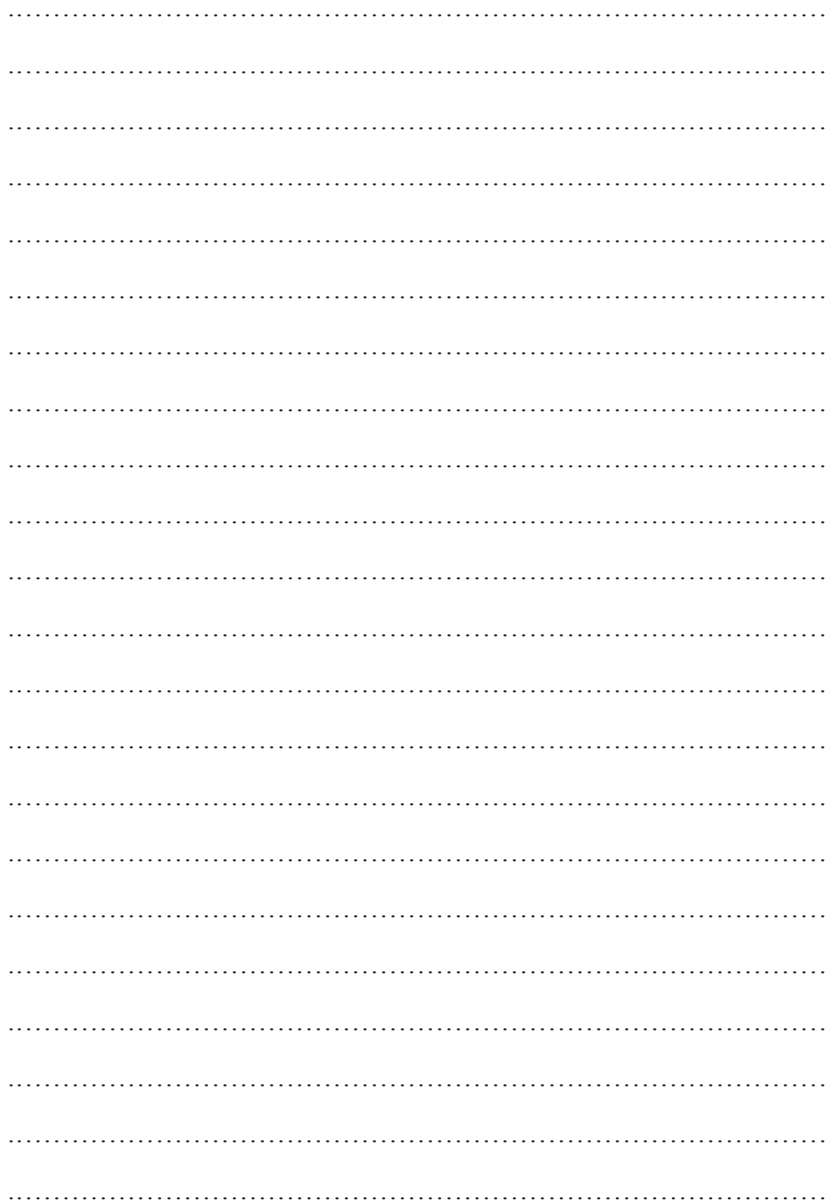
1. Care sunt sărbătorile menționate în text și ce se comemora la fiecare dintre ele?
2. Care sunt elementele comune în celebrarea sărbătorilor din acest paragraf?
3. Citește în paralel textul de față și cel din Levitic cap. 23. Ce îți se pare că este specific textului din Deuteronom?
4. Plecând de la faptul că sărbătorile erau „înaintea Domnului” și „în cinstea Domnului”, care crezi că era scopul sărbătorilor în Israel?
5. Dacă sărbătorile au atât o funcție de *celebrare*, cât și una de *comemorare*, cum ar trebui să ne organizăm sărbătorile în viața de zi cu zi? În ce fel sărbătorile din zilele noastre îndeplinesc aceste funcții?

Ziua 3 – citește Deuteronom 16:18-17:20

1. Cum trebuie să se facă judecata în poporul lui Dumnezeu, conform textului din Deuteronom 16:18-20?
2. Cine are ultimul cuvânt în judecarea cazurilor dificile? Ce îți spune acest lucru despre rezolvarea conflictelor din poporul lui Dumnezeu? Compară cu 1 Corinteni 6:1-11.
3. Care sunt condițiile pe care trebuia să le îndeplinească un împărat și de ce? Gândește-te la istoria împăraților lui Iuda și Israel pentru a observa relevanța paragrafului.

Ziua 4 – citește Deuteronom 18:1-22

1. Ce trebuia să învețe poporul din faptul că moștenirea preoților și a leviților era Domnul? (vezi Psalmul 16:5-6 și Genesa 15:1-2)
2. Care trebuia să fie atitudinea poporului vizavi de ghicire, vrăjitorie? Cum trebuie să ne gândim viitorul în lumina acestui text? (vezi Ieremia 29:11)
3. Care era testul pentru validarea unui proroc al lui Dumnezeu?
4. Care este diferența dintre ghicire și prorocie? (vezi Ieremia 18:7-10)
5. Cine este prorocul despre care vorbea Moise (vezi Ioan 5:45-47)? În ce fel se leagă destinul nostru de venirea acestui proroc?

Ziua 5 – citește Deuteronom 15:1-18:22

1. Care sunt adevărurile centrale din aceste capitole?
2. Care ar trebui să fie atitudinea unui creștin față de iertarea aproapelui? (vezi Matei 6:7-15; 18:15-20 și 21-35)
3. Cum ar trebui să ne raportăm la bunurile personale ținând cont de adevărurile din aceste capitole?
4. Dacă timpul trebuie cheltuit în cinstea Domnului, cum ar trebui să arate programul nostru zilnic?
5. Cum trebuie să se raporteze un creștin la prezentul și viitorul său?

Provocare

Nu puțini sunt cei care în zilele noastre propovăduiesc o „evanghelie a prosperității”. Însă, atunci când citim cu atenție Scriptura, înțelegem că Dumnezeu este preocupat de ceva care este mult dincolo de bogăție sau de sărăcie, de binecuvântare sau de blestem, așa cum le înțelegem în lumina Vechiului Testament. Dumnezeu este preocupat de relația noastră cu El, de totala noastră dependență de El, de convingerea noastră că El este singurul Dumnezeu și că în mâna Lui este viața noastră cu toate aspectele ei.

Esența idolatriei constă într-o înțelegere a relației noastre cu Dumnezeu pe coordonatele și în termenii binecuvântării și blestemului, în termenii câștigului pe care l-am putea avea în urma relației cu El. În cartea sa, Isaia se întreabă: „Cine este acela care să fi făcut un dumnezeu sau să fi turnat un idol și să nu fi tras nici un folos din el?” (Isaia 44:10). Idolatria încearcă să facă din Dumnezeu un fel de slujitor al poftelor și mofturilor noastre. Rugăciunea celui idolatru este caracterizată de „Doamne, dă-mi” și „Doamne, fă-mi!” Însă cel care a ajuns să-L cunoască cu adevărat pe Dumnezeu a înțeles că nu El a fost făcut pentru noi, ci noi am fost făcuți pentru El. Dar lucrul acesta nu l-am înțeles pe deplin decât abia atunci când am învățat să-L slăvim pe El cu tot ce suntem și cu tot ce avem: cu bunurile noastre, cu timpul nostru, cinstindu-L pe El cu prezentul nostru și încrezându-ne în El pentru viitorul nostru.

NOTİÇE

NOTIȚE

LECȚIA 5

TEXT: Deuteronom 19:1-13; 21:1-9	CONTEXT: Deuteronom 19:1-21:9
IDEEA CENTRALĂ: <i>Iubește-ți aproapele respectându-i viața!</i>	
SCOPUL LECȚIEI: • Înțelegând că nelegiuirile neispășite vor fi pedepsite de Dumnezeu cel drept, să fim motivați la rugăciune pentru noi, pentru familiile noastre, pentru bisericile noastre și pentru țară.	

Ziua 1 – citește Deuteronom 19:1-13

1. Din ce secțiune a cărții face parte secțiunea de față (19:1-21:9; vezi schema cărții din introducere)?
2. Care era rolul cetăților de scăpare în respectarea vieții aproapelui? Încearcă să identifici personajele implicate.
3. Care ar putea fi corespondentul cetăților de scăpare pentru noi? Fă o comparație cu Evrei 2:14-15.

Ziua 2 – citește Deuteronom 19:14-21

1. În ce mod contribuia aplicarea poruncilor din Deuteronom 19:14-21 la protejarea vieții aproapelui?
2. De ce în Vechiul Testament Dumnezeu a îngăduit răzbunarea, iar în Noul Testament El poruncește: „Nu vă răzbunați singuri, ci lăsați să se răzbune mâna lui Dumnezeu; căci este scris: «Răzbunarea este a Mea; Eu voi răsplăti, zice Domnul»” (Romani 12:19, vezi și Matei 3:38-48)?

Ziua 3 – citește Deuteronom 20:1-20

1. Caută în text elemente care sugerează faptul că Dumnezeu respectă viața fiecăruia, sau care sugerează că noi trebuie să respectăm viața celuiilalt.
2. Cum anume interpretezi modul lui Dumnezeu de a „strânge” oamenii la oaste? Care sunt prioritățile lui Dumnezeu în ceea ce privește viața noastră?
3. Cum se armonizează porunca lui Dumnezeu cu privire la nimicirea canaaniților și principiul respectării vieții? (vezi Genesa 15:13-16)
4. Cum se armonizează poruncile din versetele 14 și 20, ținând cont de principiul respectării vieții aproapelui?

Ziua 4 – citește Deuteronom 21:1-9

1. Explică în cuvintele tale ce se întâmpla cu ocazia descoperirii unui cadavru pe câmp?
2. Ce principii stau la baza ritualului descris în Deuteronom 21:1-9?
3. Cum anume explici faptul că sângele nevinovat vărsat se pune în contul poporului? (vezi și Numeri 35:33-34)
4. Dece crezi că Dumnezeu este atât de sever în contabilizarea sângelui vărsat? Meditează și asupra textelor din Genesa 4:9-11, Genesa 9:3-6, Levitic 17:10-16, Deuteronom 12:23, Apocalipsa 6:9-10.
5. Crezi că în zilele noastre rămâne valabil faptul că sângele nevinovat se adună asupra țării și condiționează fericirea poporului? Dacă „da”, care ar fi implicațiile pentru România zilelor noastre?

Ziua 5 – recitește Deuteronom 19:1-21:9

1. Caută în text elementele care sugerează faptul că Dumnezeu respectă viața fiecăruia sau sugerează că noi trebuie să respectăm viața celuiilalt.
2. Care sunt principiile care se desprind din text cu privire la respectarea vieții aproapelui?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Ai putea să explici de ce iubirea de semeni trebuie să se exprime în primul rând în respectarea vieții lui?
4. Cum este încălcat astăzi acest principiu fundamental al respectării vieții aproapelui?

Provocare

Universul este un uriaș sistem ecologic. Iar lucrul acesta este adevărat nu numai pe plan fizic, ci și pe plan spiritual, moral și social. Dumnezeu se adresează tuturor acestor aspecte prin poruncile Lui din Deuteronom 19-25. Despre dezastrul ecologic pe planul fizic al planetei noastre avem deja suficiente informații ca să nu mai punem la îndoială seriozitatea situației în care am ajuns. Frământarea noastră este cum să ne întârziem moartea, nu cum s-o evităm. Cum să mai acordăm și copiilor noștri câțiva ani de existență pe această planetă? Dar oare câți dintre noi ne întrebăm ce se întâmplă în urma perturbării sistemului ecologic pe plan moral, spiritual și social?

Paharul întregului pământ este aproape plin. Și pentru că întregul pământ se află în curtea lui Dumnezeu, zile ca cele ale lui Noe sunt aproape. Zile în care Dumnezeu va trebui să nimicească pământul din pricina nelegiuirilor care s-au adunat picătură cu picătură, fără ca cineva să fi rezolvat nelegiuirea pentru ca pământul să nu se încarce de vinovăție.

Cine va mijloci pentru pământul acesta, pentru țara aceasta? Majoritatea locuitorilor ei sunt gata să iasă pe străzi ca să-și exprime mânia și nemulțumirea. Dar se va găsi oare cineva care să se roage pentru ea? Oare nu nouă, Bisericii lui Hristos, ne spune Cuvântul lui Dumnezeu: „Dacă poporul Meu peste care este chemat Numele Meu se va smeri, se va ruga și va căuta fața Mea, și se va abate de la căile lui rele, îl voi asculta din ceruri, îi voi ierta păcatul și-i voi tămădui țara”?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

NOTIÇE

NOTİÇE

LECȚIA 6

TEXT: Deuteronom 21:10-14; 22:22-30	CONTEXT: Deuteronom 21:10-25:19
IDEEA CENTRALĂ: <i>Iubește-ți aproapele respectându-i demnitatea!</i>	
SCOPUL LECȚIEI: <ul style="list-style-type: none">• Acum când în țara noastră se ațâță flăcările degradării morale pentru că am înțeles greșit libertatea și limitele ei, să învățăm din Legea Vechiului Testament că iubirea aproapelui înseamnă să pui demnitatea lui mai presus de plăcerea ta.	

Ziua 1 – citește Deuteronom 19:1-13

1. Despre ce este vorba în pasajul 21:10-23 și în ce fel îndeamnă textul de față la respectarea demnității semenului?
2. Ce a vrut Dumnezeu să-i învețe pe cei din poporul său prin porunci ca și cele din versetele 21:10-14?
3. Care era responsabilitatea soțului față de soția sau soțiile lui (vezi 21:15-17)?
4. În lumina textului din Deuteronom 21:15-17, în ce aspecte concrete ar trebui să se materializeze dorința partenerului necredincios de a trăi mai departe cu cel credincios? (vezi și 1 Corinteni 7:12-16)
5. Ce anume presupunea „dreptul de întâi născut” (21:17) în cultura vremii? Ce rol avea întâiul născut? Cum anume se reflectă în Domnul Isus Hristos dreptul de întâi născut, având în vedere textul din Coloseni 1:15-19?

Ziua 2 – citește Deuteronom 21:18-23

1. De ce este atât de categoric Dumnezeu în ceea ce privește pedepsirea copiilor care nu respectă autoritatea părinților? Citește și textul din Efeseni 6:1-3.
2. Care sunt mijloacele prin care părinții pot leza demnitatea copiilor? Meditează și asupra versetului din Efeseni 6:4.
3. În ce fel se aliniază porunca din versetele 22-23 la dorința lui Dumnezeu de-și învăța poporul să respecte demnitatea semenului?
4. În ce fel călcăm cel mai adesea în picioare demnitatea fraților și semenilor noștri?

Ziua 3 – citește Deuteronom 22:1-12

1. Despre ce este vorba în textul de față?
2. Ce crezi că spune versetul 5 din capitolul 22?
3. Care crezi că este rolul poruncilor din Deuteronom 22:9-12? Compară Deuteronom 22:12 cu versetul din Numeri 15:37-41.

Ziua 4 – citește Deuteronom 22:13-30

1. În ce fel apără Dumnezeu demnitatea unei femei prin poruncile din versetele 13-19?
2. Care este vinovăția persoanei descrise în versetele 20-21 și de ce este atât de aspră pedeapsa pentru curvie?
3. Cum ar trebui să privim curăția morală înainte de căsătorie, într-o societate în care presiunile imoralității cresc de la o zi la alta?
4. Care ar trebui să fie comportamentul unui bărbat necăsătorit pentru a nu lovi în demnitatea unei femei? Ce înseamnă a respecta demnitatea unei fete?
5. Cum se raportează Dumnezeu la curvie conform acestui text? Cum vezi această problemă astăzi în biserică, în lumina textului din Matei 5:27-32?

Ziua 5 – recitește Deuteronom 21:10 – 22:30

1. A-ți iubi semenul înseamnă a-i respecta nu doar viața, ci și demnitatea. Ce aspecte subliniază textul de față (21:10-22:30) cu privire la acest subiect?
2. Care dintre paragrafele din text nu se aliniază la subiectul dat și ce aspecte tratează aceste paragrafe?
3. În societatea în care trăiești, prin ce anume este călcată cel mai adesea în picioare demnitatea semenilor? Dar în familia și în biserica de care aparții?
4. Ai putea face ceva pentru a te alinia dorinței lui Dumnezeu de a-ți iubi semenul respectându-i demnitatea?

Provocare

Lumea noastră este în flăcări, spune Billy Graham, în flăcările orgiilor sexuale și ale implicațiilor lor. Darul sexualității, cu care ne-a înzestrat Dumnezeu ca să-l folosim spre bucuria noastră și spre slava Lui, am început să-l terfelim în plăcerile noastre egoiste. Toate darurile lui Dumnezeu sunt bune, dar numai dacă sunt folosite în cadrul hotărât de El. Sexualitatea ține de însuși chipul lui Dumnezeu în noi: „Dumnezeu a făcut pe om după chipul Său, l-a făcut după chipul lui Dumnezeu, parte bărbătească și parte femeiască i-a făcut” (Genesa 1:27). Nu este la întâmplare deci faptul că Dumnezeu a ales limbajul căsătoriei ca să descrie relația dintre El și poporul Său. Relația sexuală trebuie înțeleasă în acest context și abia atunci când ea va fi spre slava lui Dumnezeu, va fi și spre bucuria, și nu spre nenorocirea noastră.

NOTIÇE

NOTIȚE

LECȚIA 7

TEXT: Deuteronom 22:1-4; 23:19-25; 24:6-18 și 25:13-16	CONTEXT: Deuteronom 21:10-25:19
IDEEA CENTRALĂ: <i>Iubește-ți aproapele respectându-i bunurile!</i>	
SCOPUL LECȚIEI:	
<ul style="list-style-type: none"> • Să ne atragă atenția asupra nevoii unui cadru etic creștin în tot ce facem. • Să ne ajute să înțelegem cum anume ne putem sluji de Vechiul Testament în formularea acestui cadru. 	

Ziua 1 – recitește Deuteronom 21:1-22:30

1. Identifică versetele pe care le consideri utile în a desprinde principii referitoare la respectarea bunurilor aproapelui nostru.
2. Având în vedere modul de raportare la bunurile aproapelui, detaliat în textul din Deuteronom 22:1-4, cum ai aplica principiile de atunci în zilele noastre?
3. Cum dăm dovadă că ne iubim aproapele respectându-i bunurile, din perspectiva versetului din Deuteronom 22:4?

Ziua 2 – citește Deuteronom 23:1-25

1. Capitolul 23 începe cu porunci care vizează locul central al lui Dumnezeu în tabără și faptul că totul trebuie organizat în jurul lui și de dragul lui. În ce fel ajuta pe Israelit înțelegerea acestui lucru în respectarea vieții, demnității și bunurilor semenului său?
2. Care sunt versetele care conțin principiul respectării bunurilor aproapelui?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. De ce crezi că Dumnezeu dă legi prin care îi învață pe israeliți să nu ia dobândă de la frații lor?
4. Cum explici faptul că Dumnezeu permite israeliților să ia dobândă de la străini?
5. Cum aplici acest principiu astăzi? Care ar fi persoanele pe care le putem numi „străini” și care ar fi persoanele pe care le putem numi „frați” în viața de zi cu zi? Citește și textele din Luca 6:30-36 și Galateni 6:9-10.
6. Când anume credeți că Dumnezeu consideră abuz modul în care ne raportăm la bunurile aproapelui (Deuteronom 23:24-25)?
7. Care ar fi aplicația versetelor 24-25 din capitolul studiat, în contextul economic și legislativ actual?

Ziua 3 – citește Deuteronom 24:1-22

1. Pe cine dorește Dumnezeu să apere prin porunca din Deuteronom 24:1-4? Este oare vorba în text despre viața, demnitatea sau bunurile cuiva? Explică-ți răspunsul.
2. Determină pasajele sau versetele care tratează problema respectării bunurilor aproapelui.
3. Cum anume trebuie să ne raportăm la bunurile aproapelui nostru, ținând cont de poziția socială a acestuia?
4. Ce dorește să ne învețe Dumnezeu prin accentul pe care Îl pune pe respectul bunurilor celor nevoiași?
5. Ce din principiile din acest capitol ar putea fi aplicate astăzi și cum anume?

Ziua 4 – citește Deuteronom 25:1-19

1. Enumeră versetele în care se vorbește despre respectarea bunurilor semenilor?
2. Care dintre poruncile din text este cea mai frecvent călcată astăzi și cum?
3. În ce fel vizează porunca din versetele 5-10 iubirea semenului prin respectarea bunurilor lui?

4. De ce leagă Dumnezeu cinstea în afaceri (vs. 13-16) de rămânerea poporului în țara pe care le-a dat-o Dumnezeu în stăpânire?
5. Dacă Dumnezeu este atât de aspru cu Amaleciții care au râvnit bunurile lui Israel, cum se va purta El cu poporul său care se va face vinovat de un păcat asemănător? (vezi Isaia 1:16-23; Amos 2:6-3:15)
6. Care sunt domeniile din viață în care suntem tentați cel mai des să nesocotim bunurile semenilor noștri?

Ziua 5 – citește Deuteronom 23:1-25:19

1. Ce sacrificii trebuia să facă un israelit pentru a dovedi că își iubește cu adevărat semenul?
2. Ce sacrificii presupune respectarea bunurilor aproapelui pentru noi, astăzi?
3. Care sunt caracteristicile care intră în portretul unui om care respectă bunurile aproapelui?

Provocare

După ani de zile, s-au deschis în sfârșit porțile pentru manifestarea creativității cu care ne-a înzestrat Dumnezeu, manifestare care ne-a fost interzisă, mai ales pe plan economic. În tot acest timp am gustat din plin implicațiile filosofiei materialiste despre lume și viață, în care omul fiind cel mai de preț capital a fost obligat să muncească și să nu gândească prea mult. Acum zorile libertății de manifestare a creativității în plan economic par să mijească. Se pune însă întrebarea, cel puțin pentru noi, cei care ne numim creștini: vom uita noi oare că norma credinței și conduitei noastre o reprezintă Scripturile? Prin ele Dumnezeu ne conturează cadrul etic în care trebuie să ne exercităm capacitățile noastre creative. Nu trebuie să uităm că noi am fost chemați să căutăm mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui în orice am întreprinde. Adică fie că mâncăm, fie că bem, fie că facem orice altceva, trebuie să facem totul spre slava Lui.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

NOTIÇE

NOTIȚE

LECȚIA 8

TEXT: Deuteronom 26 – 27	CONTEXT: Deuteronom 26 – 30
IDEEA CENTRALĂ: <i>Ridică-ți stâlpi de aducere aminte în viață și învață din istorie!</i>	
SCOPUL LECȚIEI: • Să ne ajute să reevaluăm rolul și importanța Botezului și a Cinei Domnului, ca stâlpi de aducere aminte a faptelor mântuitoare ale Dumnezeuului nostru.	

Ziua 1 – citește Deuteronom 26:1-11

1. Cerolare în structura cărții secțiunea din Deuteronom cap. 26-30? (Vezi schema cărții din capitolul introductiv)
2. Despre ce este vorba în capitolul 26?
3. Care era rolul aducerii celor dintâi roade înaintea lui Dumnezeu?
4. Meditează asupra versetelor 5-10 (din cap. 26). De ce era importantă aducerea aminte a „istoriei binecuvântării” lor?
5. Și noi, creștinii, avem o poveste asemănătoare cu cea a israeliților Vechiului Testament, ne spune Pavel în Efes. 2:1-6. Comparând textul acesta cu cel din Deut. 26:5-10, ce diferențe și ce asemănări sunt între mântuirea lui Dumnezeu în Vechiul Testament și cea în Noul Testament?
6. Care este relația între istoria mântuirii noastre și comemorarea ei la Cina Domnului? Cum ar trebui făcută această comemorare pentru ca să devină o motivare la ascultare de Dumnezeu?

Ziua 2 – citește Deuteronom 26:12-15

1. Care este principiul din spatele zeciuiei? (vezi Levitic 25:23)
2. În lumina textului de față, cui se împărțea zeciuiala?
3. Cum ar trebui aplicat acest principiu astăzi în lumina unor texte ca și cele din 2 Corinteni 8 și 9?
4. Există vreo regulă clară în viața ta privind dărnicia? Ce vei face în privința aceasta în următoarele trei luni?
5. Citind versetele 12-15, urmărește relația dintre credințioșia individului și binecuvântarea întregii națiuni. Ce impact poate avea credințioșia noastră asupra comunității din care facem parte?

Ziua 3 – citește Deuteronom 26:16 – 27:10

1. Deuteronom este cartea reînnoirii Legământului. Care este condiția principală a păstrării legământului în lumina versetelor 16-19?
2. Oare această condiție mai rămâne valabilă în Noul Legământ? (vezi 1 Ioan 1:5 – 2:6)
3. Care este porunca din Deuteronom 27:1-10 și care este rolul ei?
4. În ce mod urma să ajute pe Israel ridicarea acestor pietre de aducere aminte în păzirea poruncilor lui Dumnezeu?
5. În lumina a ceea ce am învățat din textul lecției, de ce a poruncit Dumnezeu ceremonialul Botezului? Cum ne ajută stâlpul de aducere aminte al Botezului în trăirea unei vieți de ascultare?
6. Cum trebuie împlinite aceste ceremonialuri pentru ca să nu pierdem din vedere funcția lor?

Ziua 4 – citește Deuteronom 27:11-26

1. Muntele Ebal și Garizim sunt doi versanți ce străjuiesc valea Sihemului. Citește textul, adăugând la el și pe cel din Iosua 8:30-35 și imaginează-ți scena din acea zi. Ce ai fi simțit dacă ai fi fost în mijlocul poporului atunci?
2. Care crezi că a fost rostul acestui ceremonial pentru Israel?
3. Care era rolul binecuvântărilor și blestemelor în ceremonialul Legământului?

Ziua 5 – citește Deuteronom 27:11-26

1. Care sunt domeniile vizate de blestemele citite pe Muntele Ebal și care este corespondentul dintre blesteme și Decalog? (vezi Exodul 20:1-17)
2. Ce legătură este între blesteme și Levitic 18 și în ce se materializează blestemele în lumina acestui text?

Provocare

Textul pune înaintea noastră două adevăruri importante pentru trăirea unei vieți în ascultare de Dumnezeu: (1) *nevoia conștiinței continuității istorice* și (2) *importanța stâlpilor de aducere aminte*.

Noi, evanghelicii, suferim de izolarea creștinismului nostru de tot restul istoriei care, de fapt, ne-a produs. Am luat ființă rupându-ne din fluviul tradiției, pentru că robia ei a devenit insuportabilă. Și cum era și firesc, reacția noastră, legitimă de altfel, a aruncat pendulul în cealaltă extremă, văduvindu-ne de lecțiile pe care le-am fi putut învăța din istorie: nevoia de echilibru, nevoia de credincioșie și nevoia unui creștinism care să se întrupeze în cultura căreia îi aparține.

Vom ști să păstrăm echilibrul numai învățând din experiența înaintașilor noștri. Vom ști să fim credincioși numai dacă am înțeles că cel care vrea cu tot dinadinsul să schimbe lumea va termina prin a se compromite, dar cel care se încapăținează să rămână credincios lui Dumnezeu va termina prin a schimba lumea. Istoria ne învață că a fi credincios este mai important decât a fi influent. Tot din istoria Bisericii putem învăța și un al treilea adevăr. Fiecare creștin are nevoie de „*două convertiri*”, de două întoarceri: afară din lume la Hristos și înapoi în lume cu Hristos. Locul nostru, al Bisericii, este acolo, în lume, ca sare și lumină. Creștinismul care se izolează de lume este sortit pieirii. Iar în viața pe care o trăim în lume pentru Hristos este important să avem stâlpi clari de aducere aminte, care să ne ajute să trăim în ascultare de Hristos.

NOTIÇE

NOTIȚE

LECȚIA 9

TEXT: Deuteronom 28	CONTEXT: Deuteronom 26 – 30
IDEEA CENTRALĂ: <i>Nu lăsa ca binecuvântarea sau blestemul să fie motivația ta de a asculta, căci fuga de blesteme naște farisei, iar fuga după binecuvântări naște idolatri!</i>	
SCOPUL LECȚIEI: <ul style="list-style-type: none">• Să înțelegem că nu implicațiile relației cu Dumnezeu trebuie să fie în atenția noastră, ci relația însăși. Relația noastră cu Dumnezeu este cea mai mare binecuvântare.• Să înțelegem seriozitatea relației cu Dumnezeu și importanța ascultării, pe de-o parte, și a harului, pe de altă parte.	

Ziua 1 – citește Deuteronom 26-30

1. Rezumă conținutul capitolelor 26-30 într-o singură frază. În ce fel te ajută să faci lucrul acesta schema structurii cărții din capitolul introductiv? Care este lucrul care te-a marcat cel mai mult din aceste capitole? De ce?
2. În capitolul 27, observăm că oamenii din seminția lui Levi trebuiau să stea pe muntele „binecuvântărilor” și totuși, ei sunt aceia prin care s-au rostit blestemele din capitolul 27:15-26. Cum explici această situație?
3. De ce se pune așa mare accent pe păcatele sexuale?
4. Care sunt deosebirile dintre blestemele care se referă la relația cu Dumnezeu și cele care se referă la relația cu semenii? Cum se explică diferența de proporții de text existentă?
5. Capitolele citite încheie secțiunea în care Moise transmite poporului legea. În ce fel consideri că acestea ar putea constitui o concluzie? Care este legătura lor cu restul cărții?

Ziua 2 – citește Deuteronom 28:1-14

1. Fă o structură a pasajului citit și analizează fiecare tip de binecuvântare în parte. Care sunt observațiile tale?
2. Care consideri că este cea mai mare binecuvântare? De ce?
3. Gândește-te la situații concrete în viața poporului Israel când binecuvântarea lui Dumnezeu a fost evidentă. Meditează la relația poporului cu Dumnezeu în acele perioade.
4. Citind versetul 13, fă o paralelă cu istoria lui Daniel în Babilon. Ce îți spune aceasta despre Dumnezeu?
5. Care ar fi binecuvântările lui Dumnezeu pentru noi astăzi? Consideri că ele mai sunt valabile? Crezi că aceste binecuvântări sunt condiționate? De ce anume? (vezi Galateni 6:7-8).

Ziua 3 – citește Deuteronom 28:15-44

1. Încearcă să analizezi fiecare tip de blestem în parte. Ce observații poți face? Care sunt domeniile vizate de blestem?
2. De ce crezi că Dumnezeu lasă blestemul peste poporul Său? Ce îți spune aceasta despre Dumnezeu?
3. Ce ne spun blestemele despre relația noastră cu Dumnezeu și despre importanța sfințirii?
4. Care este rolul blestemelor? Ce dorește Dumnezeu să transmită poporului prin blesteme? Care a fost semnificația versetului 68 pentru poporul Israel?
5. Citind lista blestemelor am putea fi ispitiți să spunem că Dumnezeu este nemilos și rău. Citește și Deuteronom 30:1-10. Cum L-ai caracteriza pe Dumnezeu în lumina acestor versete?

Ziua 4 – citește Deuteronom 28:45-68

1. Care este cauza blestemelor în lumina versetelor 45-47 și 58?
2. Cum s-au împlinit blestemele din versetele 48-53 în contextul din 2 Împărați 6:24-33, de pildă? Dar în contextul căderii Ierusalimului așa cum este el descris în Ezechiel 7:4-27?
3. Gândește-te la cântirile generației care a ieșit din Egipt. Ea se aștepta să fie binecuvântată și a fost secerată de blestemele lui Dumnezeu (vezi Numeri 14). Care a fost problema acestei generații și ce ne spune aceasta despre motivația pe care ar trebui să o avem în umblarea noastră cu Dumnezeu?

4. Meditează asupra versetelor 65-66. Poți identifica o relație între mesajul acestor versete și situația multor oameni din zilele noastre? Explică-ți răspunsul.

Ziua 5 – citește Deuteronom 28

1. Care este rolul binecuvântărilor și al blestemelor în legământ?
2. În ce fel căutarea binecuvântărilor ar putea să ne împingă la idolatrie? (vezi Isaia 44:10) Dar fuga de blesteme la fariseism? Meditând și asupra versetelor din Luca 3:7-8, gândește-te la motivația cu care Îl slujim pe Dumnezeu.
3. În zilele noastre există multe curente creștine care propovăduiesc o „Evanghelie a prosperității”, a binecuvântării, în care toți cei care cred în Dumnezeu sunt binecuvântați pe plan material. Cum răspundem unor astfel de ideologii, în lumina pasajului studiat și a cărții Deuteronom? Care este cea mai mare binecuvântare de care beneficiem ca și copii ai lui Dumnezeu?
4. Gândește-te la viața lui Avraam. Dumnezeu i-a promis că o să îl binecuvânteze. Totuși, în repetate rânduri, îl vedem pe Avraam renunțând la binecuvântările materiale (la pășunile mănoase – Genesa 13, la bogățiile împăratului Sodomei – Genesa 14 și chiar la propriul său fiu – Genesa 22). Care este lecția pe care a învățat-o Avraam despre Dumnezeu și despre binecuvântare?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Provocare

Mulți aduc în evanghelia pe care o propovăduiesc conceptul vechi testamental al binecuvântării și ne spun că cei care sunt cu adevărat în Hristos sunt binecuvântați cu belșug material, cu sănătate trupească și cu putere spirituală deosebită. Sunt destule texte în Noul Testament care, dacă sunt scoase din context, pot justifica o astfel de teologie. Nu trebuie să uităm însă că ceea ce l-a dus pe Israel la moarte a fost înțelegerea greșită a rolului binecuvântărilor și blestemelor în legământul lor cu Dumnezeu. Ei au considerat că acestea sunt obiectul ultim al legământului. N-au înțeles că, de fapt, esența legământului, adevărata binecuvântare, este însăși relația lor cu Dumnezeu. O astfel de înțelegere a legământului cu Dumnezeu este cauza întregii idolatrii și, în ultimă instanță, cauza întregii mizerii din istoria lor. Ori de câte ori popoarele din jurul lor aveau mai multă pâine sau succese mai mari, Israel a fost gata să-și schimbe Dumnezeu pentru ca să-și sporească binecuvântarea sau să-și împuțineze blestemul. Israel n-a înțeles că fuga după binecuvântări naște nemulțumiți și, în ultimă instanță, idolatri, iar fuga de blesteme naște farisei.

Și astăzi sunt foarte mulți care intră în relație cu Dumnezeu ca să se pună la adăpost de eventualele blesteme care ar putea veni peste ei sau pentru ca să câștige binecuvântările materiale după care tânjesc. Astfel de oameni își vor construi o religie a lui „nu lua, nu gusta, nu atinge cutare lucru”, prin care nădăjduiesc să fie plăcuți lui Dumnezeu. Nu relația lor cu Dumnezeu, ci binecuvântarea și blestemul sunt punctul focal al religiei lor.

NOTIȚE

NOTIÇE

NOTİÇE

LECȚIA 10

TEXT: Deuteronom 29 – 30	CONTEXT: Deuteronom 29 – 30
IDEEA CENTRALĂ: <i>Alege viața câtă vreme Dumnezeu ți-o oferă prin Legământul Său!</i>	
SCOPUL LECȚIEI: <ul style="list-style-type: none">• Să fim încurajați de înțelegerea faptului că, deși din pricina dreptății Lui Dumnezeu trebuie să pedepsească pe cei ce calcă Legământului, El o face cu strângere de inimă și o face în nădejdea că la cel mai mic semn de pocăință va avea posibilitatea să-Și reverse îndurarea peste noi.	

Ziua 1 – citește Deuteronom 29-30

1. În aceste două capitole (29-30) asistăm la încheierea propriu-zisă a Legământului. Într-o formă condensată, în aceste două capitole avem o bună parte a segmentelor prefigurate în schema structurii cărții din capitolul introductiv. Care din segmentele menționate în schemă le puteți identifica în textul de față?

Ziua 2 – citește Deuteronom 29:1-15

1. Care sunt „cuvintele legământului” despre care vorbește versetul 1? În ce fel ne ajută restul capitolului ca să răspundem la această întrebare?
2. Care dintre capitolele precedente sunt încapsulate în aceste versete?
3. Cum poți să-l caracterizezi pe Dumnezeu din cele amintite în text?
4. Ce ar putea să însemne versetul 4, în lumina textului din Numeri 14:28-35?

Ziua 3 – citește Deuteronom 29:16-29

1. Care este pericolul de care îi avertizează Moise în aceste versete? (vezi Levitic 18:1-5)
2. În ce formă s-ar putea regăsi pericolul menționat în versetul 19 între noi? (vezi Romani 6:1 și 15)
3. Dacă și noi putem fi amenințați de acest pericol, este oare și pedeapsa din versetele 20-21 relevantă pentru noi? (vezi Romani 6:16; 11:17-22)
4. Când și cum s-au împlinit pedepsele din versetele 23-28 în istoria lui Israel?
5. Ce ar putea să însemne cuvintele din versetul 29?

Ziua 4 – citește Deuteronom 30:1-10

1. Despre ce este vorba în aceste zece versete?
2. Ce paralelă poți stabili între cele afirmate de aceste zece versete și textul din Deuteronom 4:25-31?
3. Când s-au împlinit astfel de promisiuni de-a lungul istoriei lui Israel?
4. Cum explici faptul că Dumnezeu este dispus să ierte și refacă relația Sa cu poporul Său?

Ziua 5 – citește Deuteronom 30:10-20

1. Ce vrea să spună Moise în versetele 11-14?
2. Ce legătură vezi între textul din Genesa 2:15-17 și textul din Deuteronom 30:15-20?
3. Compară textul de față cu cel din Romani 10:4-13. Cum alege cineva viața în lumina textului din Romani?
4. Libertatea aceasta de alegere între viață și moarte o putem numi „furca edenică”. Oare Dumnezeu ne lasă în furca edenică a alegerii între viață și moarte și după răscumpărare? Cum ai răspunde la această întrebare în lumina statului lui Israel, de popor răscumpărat cu prețul sângelui mielului pascal? Dar în lumina textului din Romani 6? (vezi în special Romani 6:16)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Provocare

Minunea cărții Deuteronom constă în minunea Dumnezeului care stă în spatele ei. În aceste ultime capitole, El deschide o fereastră spre o promisiune care îi va preocupa pe profeții lui Israel până la împlinirea ei. Cel care a inițiat legământul cu Avraam, iar mai târziu l-a reînnoit cu întregul popor prin Moise și care, din pricina dreptății Lui, trebuie să-i pedepsească pe cei care se răzvrătesc împotriva Lui călcând în picioare legământul, o face cu strângere de inimă și o face în nădejdea că la cel mai mic semn de pocăință va avea posibilitatea să-și reverse îndurarea peste ei: „Dacă te vei întoarce la Domnul, Dumnezeul tău... chiar dacă ai fi risipit până la cealaltă margine a cerului, chiar și de acolo te va strânge Domnul, Dumnezeul tău... îți va tăia împrejur inima ta și inima seminței tale și vei iubi pe Domnul, Dumnezeul tău, din toată inima ta și din tot sufletul tău, ca să trăiești..” (30:2,4 ,6).

Ce extraordinar final de carte! Un final pe măsura Dumnezeului care ne-a fost descoperit prin adevărurile de pe paginile ei. Un astfel de Dumnezeu și o astfel de promisiune au fost temelia nădejzii ce a strălucit în cele mai negre perioade ale istoriei poporului Israel. Și tot un astfel de Dumnezeu ne-a chemat și pe noi în legământ cu Sine prin sângele Fiului Său. Există deci șanse chiar și în pofida țărânei din noi!

NOTIȚE

NOTIÇE

NOTIȚE

LECȚIA 11

TEXT: Deuteronom 31	CONTEXT: Deuteronom 31 - 34
IDEEA CENTRALĂ: <i>Fii gata să lupți pentru generația ta, căci credincioșia, nu succesul, este măsura vieții!</i>	
<p style="text-align: center;">SCOPUL LECȚIEI:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cei care se retrag din slujbă s-ar bucura să audă din partea Domnului: „Bine, rob bun și credincios! Ai fost credincios în puține lucruri, te voi pune peste multe lucruri; intră în bucuria stăpânului tău!” (Matei 25:23). Cei care preiau ștafeta, ca Iosua, s-ar bucura să primească asigurări din partea lui Dumnezeu că mandatul lor se va încheia cu succes. În astfel de momente este important ca și unii și alții să audă glasul inimii lui Dumnezeu. 	

Ziua 1 – citește Deuteronom 31:1-29

1. Cum ai putea împărtăși capitolul 31 și despre ce este vorba în el?
2. Care crezi că era importanța citirii Legii la fiecare șapte ani? (vezi Neemia 8)
3. Cum se poate transpune o astfel de poruncă în biserica zilelor noastre?
4. Despre ce îi vorbește Dumnezeu lui Moise în „ultimul ceas” al vieții lui? (vezi vs. 14-18) De ce „l-a amărât” Dumnezeu pe Moise cu vești atât de proaste, și oare ce o fi simțit Iosua la auzirea acestor cuvinte?
5. În fața unei astfel de perspective, când oricum zarurile sunt deja aruncate, majoritatea sunt tentați să spună: „După mine, potopul!” Ce a făcut Moise într-o astfel de situație și ce l-a determinat pe Iosua să nu-și piardă inima și să accepte misiunea? (vezi 31:7-8)

6. Ce diferență este între a trăi spre slava ta și a trăi spre slava lui Dumnezeu? Cum se manifestă diferența dintre cele două situații, în cazuri ca acela în care se aflau Moise și Iosua din textul de față? A reușit Iosua? (vezi Ios. 24:29-31)

Ziua 2 – citește Deuteronom 31:30-32:52

1. Cântarea lui Moise sugerează o uriașă sală de judecată. Care sunt personajele pe care le putem identifica în ea?
2. Cum este prezentat Dumnezeu în acest context și ce anume din istoria lui Israel justifică o asemenea prezentare a Lui?
3. Pavel ne spune că „mânia lui Dumnezeu se descoperă din cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu” (Romani 1:18). În ce fel este descrisă necinstirea lui Dumnezeu în această cântare?
4. De ce anume s-au făcut vinovate neamurile pe care Dumnezeu le-a folosit ca să-Și pedepsească poporul?
5. Când în Deuteronom 7 am citit porunca pe care i-a dat-o Dumnezeu lui Israel de a nimici toate cele șapte popoare din Canaan, ne-am întrebat dacă nu cumva Dumnezeu este părtinitor. Cum am putea răspunde la această întrebare, în fața pedepselor pe care El le promite și le dă poporului Israel?
6. Care este cauza pentru care Dumnezeu Își revarsă mânia peste cei care-L necinstesc? De ce nu trece cu vederea păcatul?
7. Ce ne spune Pavel în Romani 1:18-32 și 2:1-16 despre modul în care Dumnezeu Își revarsă mânia peste cei care-L necinstesc?
8. Cântarea se încheie cu triumful iubirii lui Dumnezeu, mânia Lui oprindu-se brusc (Deuteronom 32:26, 43). Cum este posibil așa ceva, fără ca prin aceasta să fie călcată în picioare dreptatea lui Dumnezeu?

Ziua 3 – citește Deuteronom 33:1-29

1. Observă modul în care este privit Moise de către popor (Deuteronom 33:4-5; 34:10-12). Ce îți sugerează acest lucru vizavi de hotărârea lui Dumnezeu de a nu-l lăsa să intre în Țara Promisă? Oare se aplică la Moise adevărul că aceluia căruia i s-a dat mult i se și cere mult?
2. Compară binecuvântarea lui Moise cu binecuvântarea rostită de Iacov în Genesa 50. Observând diferențele care apar, ce îți sugerează acest lucru despre binecuvântare?
3. Care sunt lucrurile pe care le apreciază Dumnezeu în viața unui om, în lumina caracterizărilor făcute seminișilor?
4. Privește modul în care este descris Israel în versetele 28-29. Ce crezi că l-a determinat pe Moise să scrie aceste versete, ținând cont de felul în care a caracterizat poporul în 31:21, 27?

Ziua 4 – citește Deuteronom 34:1-12

1. Observă modul în care este descrisă moartea și îngroparea lui Moise. Ce îți spune acest lucru despre raportarea lui Dumnezeu la robii Săi?
2. Cum ai caracteriza viața lui Moise din perspectiva slujirii lui? Cum caracterizează Duhul lui Dumnezeu viața lui Moise? Ce îți sugerează aceasta despre modul în care Dumnezeu ne evaluează slujirea?
3. Observă contribuția lui Moise la formarea lui Iosua ca lider peste popor (34: 9). Cum ar trebui gândită formarea de lideri în bisericile noastre, din perspectiva acestui verset?

Ziua 5 – recitește Deuteronom 31:1-34:12

1. De ce crezi că Duhul lui Dumnezeu a încheiat în acest mod cartea Deuteronom?
2. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
3. Care sunt adevărurile centrale despre om din aceste capitole?
4. Ce este binecuvântarea și cum se obține ea?
5. Cum ar trebui să ne trăim viața pentru ca la moarte să fim apreciați de Dumnezeu?

Provocare

Câtă cinste! Dumnezeu să-Și verse inima în fața unui om! Într-adevăr, Moise era prietenul lui Dumnezeu, un prieten în fața căruia Dumnezeu a îndrăznit să se destăinuie. Ce extraordinară răsplată!

Dar ce-o fi zis Iosua auzind dezvăluirile pe care le-a făcut Dumnezeu despre viitorul acestui popor? Cred că acolo, în cort, a înțeles Iosua că Dumnezeu dorește mai mult decât un Iordan trecut, o țară cucerită și un popor așezat în ea. Dumnezeu dorește un popor care să fie al Lui cu toată inima, cu tot sufletul și cu tot cugetul. Acolo, în cort, Iosua a luat, probabil, hotărârea datorită căreia s-a putut spune mai târziu: „Poporul a slujit Domnului tot timpul vieții lui Iosua...” (Jud.2:7).

Ca și atunci, și astăzi suntem la o răscruce de drumuri, la un nou schimb de ștafetă între generații. Oare, între cei care predau ștafeta, va găsi Dumnezeu pe cineva vrednic să i se destăinuie? Dar lângă un Moise, se va găsi oare un Iosua care să înțeleagă inima lui Dumnezeu și să lupte pentru generația lui, cum a luptat Iosua pentru generația sa?

În ieslea din Betleem s-a născut Cel care avea să fie credincios peste casa lui Dumnezeu ca Fiu, nu ca rob, acel „Proroc ca Moise”, care avea să spună mai târziu: „Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis” (Ioan 4:34). El a fost împlinirea desăvârșită a ceea ce a reprezentat Moise și a devenit astfel modelul nostru, al tuturor. Suntem noi gata să urmăm acest model? Răspunsul nostru depinde de cât de bine am înțeles că nu succesul, ci credințioșia este măsura vieții unui om.

NOTIȚE

NOTİÇE

NOTIȚE

LECȚIA 12

TEXT: Deuteronom 32	CONTEXT: Deuteronom 1 - 34
IDEEA CENTRALĂ: <i>Cel care n-a învățat să răspundă cu iubire la iubirea lui Dumnezeu va gusta din rigoarea dreptății Lui.</i>	
SCOPUL LECȚIEI: <ul style="list-style-type: none">• Să atragă atenția asupra credincioșiei lui Dumnezeu față de noi atât în dragostea Lui, cât și în dreptatea Lui, și astfel să ne îndemne la înțelepciunea ascultării de El.	

Ziua 1 – citește Deuteronom 1:1-5:33

1. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
2. Care sunt adevărurile centrale despre inima omului din aceste capitole?
3. Notează câteva implicații concrete ale acestor adevăruri în viața ta și roagă-te pentru realizarea lor.

Ziua 2 – citește Deuteronom 6:1-11:32

1. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
2. Care sunt adevărurile centrale despre inima omului din aceste capitole?
3. Notează câteva implicații concrete ale acestor adevăruri în viața ta și roagă-te pentru realizarea lor.

Ziua 3 – citește Deuteronom 12:1-18:22

1. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
2. Care sunt adevărurile centrale despre inima omului din aceste capitole?
3. Notează câteva implicații concrete ale acestor adevăruri în viața ta și roagă-te pentru realizarea lor.

Ziua 4 – citește Deuteronom 19:1-25:19

1. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
2. Care sunt adevărurile centrale despre inima omului din aceste capitole?
3. Notează câteva implicații concrete ale acestor adevăruri în viața ta și roagă-te pentru realizarea lor.

Ziua 5 – citește Deuteronom 26:1-34:12

1. Care sunt adevărurile centrale despre Dumnezeu din aceste capitole?
2. Care sunt adevărurile centrale despre inima omului din aceste capitole?
3. Notează câteva implicații concrete ale acestor adevăruri în viața ta și roagă-te pentru realizarea lor.

Provocare

Când faptele credincioșiei lui Dumnezeu sunt puse față în față cu faptele răzvrătirii noastre, atunci înțelegem că mânia lui Dumnezeu este pe deplin justificată. Dreptatea Lui nu poate lăsa nepedepsită răzvrătirea directă și deliberată a celor care, ca și Israel, *s-au îngrășat și au azvârlit din picior; au părăsit pe Dumnezeu, Ziditorul lor, au nesocotit Stânca Mântuirii lor*. Dar faptul că, odinioară, mânia lui Dumnezeu s-a oprit brusc înaintea momentului final, dovedește că dragostea Lui este într-o permanentă luptă cu dreptatea Lui. Cântarea din Deuteronom 33 se încheie cu triumful iubirii în fața dreptății, fără însă ca dreptatea lui Dumnezeu să fie călcată în picioare, pentru că iubirea lui față de noi s-a născut pe altarul jertfirii de Sine. Prin rănile Lui suntem noi tămăduiți.

Faptele lui Dumnezeu L-au dovedit credincios, atât în dragostea Lui, cât și în dreptatea Lui. Dar cel care n-a învățat să răspundă cu iubire la iubirea Lui, va gusta din rigoarea dreptății Lui, căci „mânia lui Dumnezeu se descopere din cer împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu, împotriva oricărei nelegiuiri a oamenilor, care înădușe adevărul în nelegiuirea lor” (Romani 1:18).

NOTIȚE

NOTIÇE

